

"SAMMEN OM FREMTIDEN"

Høringsuttalelse til kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032 fra Naturvernforbundet i Indre Østfold.

- Å ta vare på naturen er å ta vare på oss selv, og de som kommer etter oss. Heldigvis er mange unge i dag engasjert i naturvern. Det gir meg håp for fremtiden.

Dette sa H.M. Kong Harald i sin hilsningstale til Naturvernforbundets årsmøte den 23. april i år.

Dette gjelder ikke minst i Indre Østfold som har blitt en vekstregion der byggeaktivitet og endret naturbruk er økende. Naturvernforbundet i Indre Østfold støtter derfor kommunens arbeid med kommuneplanen, der en ønsker å etablere forpliktende styringsverktøy gjennom kunnskapsbasert langsiktig tekning. Naturvernforbundet i Indre Østfold ber kommunen om å ha et sterkere fokus på biologisk mangfold og sårbare naturtyper. Dette er ikke viktig bare sett fra et biologisk perspektiv, men også ut fra hverdagsbehovene til en økende befolkning. Kortreiste turmuligheter og lokalt og regionalt friluftsliv trenger både nærarealer og arealer der det til nå er gjort lite inngrep. Disse må spares for ytterligere inngrep og aktuelle restaureringstiltak må gjennomføres.

Indre Østfold-samfunnet kan stå foran omkalfatrende inngrep og formidable naturendringer i årene som kommer. Naturvernforbundet viser til planene om Skagerakbanen - lyntog Oslo-Gøteborg og lyntogprosjektet Oslo-Stockholm. Skagerakbanen vil skjære tvers igjennom Hobølmarka og den sørvestlige delen av turområdene Spydeberg. Pillarbruene vil skjære gjennom Indre Østfold som en Y. Spydeberg vil også kunne få en lyntogbane nummer to gjennom seg, dersom Oslo-Stockholm også legges gjennom Indre Østfold.

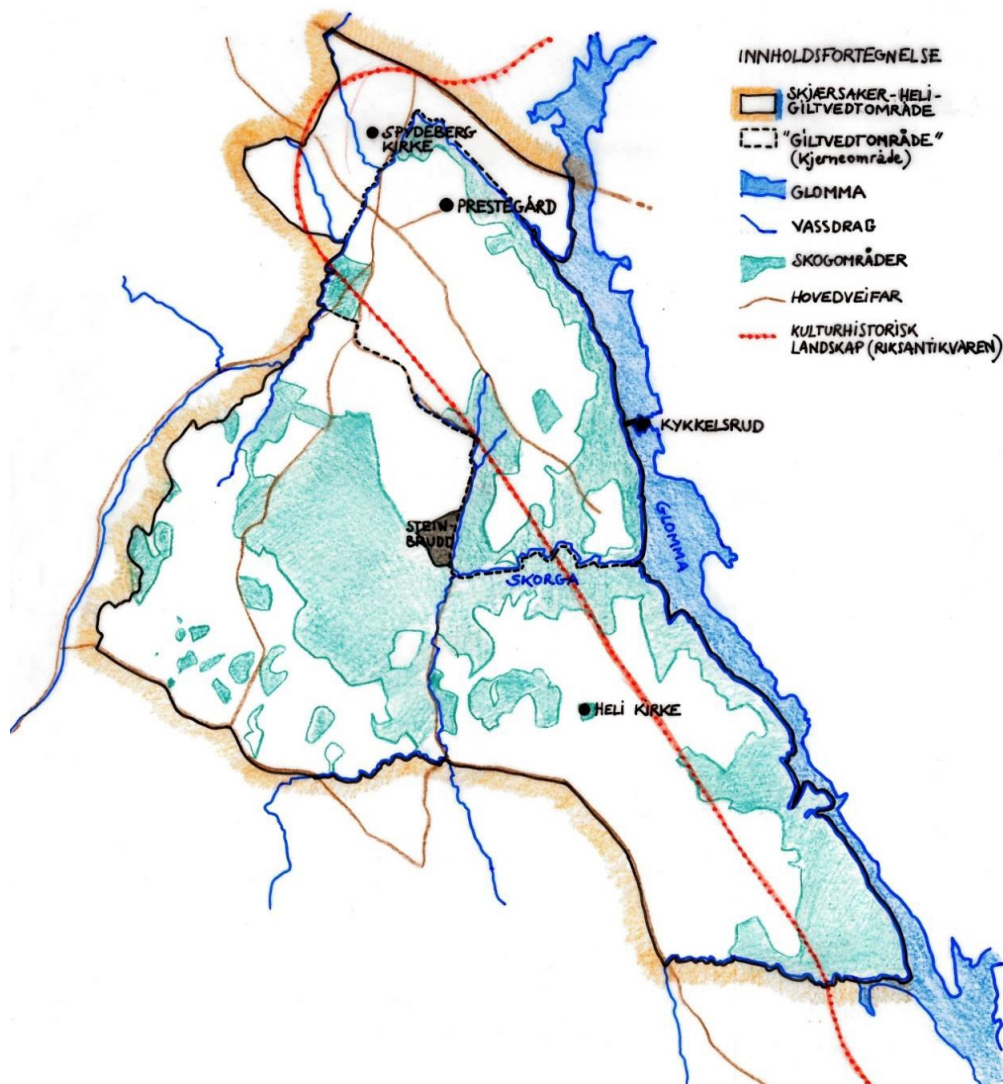
Slik bygges lyntogbaner i dag.

<https://www.nrk.no/osloogviken/1.15428496>

Kommuneplanen for 2021-2032 vil derfor måtte ta særskilte hensyn til forsvarlig og langsiktig arealbruk i denne delen av den nye kommunen. Vi viser i denne sammenhengen til våre tidligere uttalelser om et sårbart og verdifullt område på vestsiden av Glomma. Landskapsrommet Skjærsaker-Heli-Giltvedt er et natur- og kulturhistorisk område i Spydeberg med nasjonal samfunnsverdi. NIKU-rapport 72/2016 gir følgende sammendrag av sin analyse:

Planer om et nytt massedeponi og utvidelse av steinbrudd truer betydelige samfunnsverdier i landskapsrommet Skjærsaker-Heli-Giltvedt i Spydeberg. NIKU har gjennomført en integrert landskapsanalyse av området. Ut fra de utvalgte kriteriene presentert i denne rapporten, viser Skjærsaker-Heli-Giltvedtområdet særskilte ressurser med natur- og kulturhistoriske verdier som har lokal, regional og nasjonal dimensjon og potensial.

Dette området har et stort tur- og friluftslivspotensial i seg. Det er bundet til Askimsida gjennom Kykkelsrud-dammen og henger også sammen med de urørthetspregede områdene sørover mot Trollerudåsen. Området på begge sider av fylkesveien inneholder verdifulle raviner som er en utvalgt og rødlistet naturtype.

I dette området gjør en etter Naturvernforbundets mening ikke ytterligere inngrep i urørte raviner. I stedet reparerer en inngrep og gjennomfører vedtakene om at pukkverksområdet skal tilbakestilles til LNF-område. Med de pågående lyntogplanene vil dette være ett av de få områdene som vest for Glomma ikke gjennomskjæres eller påvirkes. Den samlede verdien til dette området for Indre Østfold befolkning vil derfor stige ytterligere, og på en måte som Indre Østfold kommune nå må sikre gjennom plan- og bygningsloven som er kommunenes fremste verktøy og ansvar.

Vi støtter derfor de målene "Sammen om framtida" setter opp i kapitlet Klima og natur på sidene 16-18 og forutsetter at blir lagt til grunn for beslutningene framover.

Naturvernforbundet i Indre Østfold vil understreke at utfordringene nevnt over på vestsida av Glomma også gjelder resten av kommunen. Både Fjella-området og de øvrige sårbare ravinene og vassdragene i Indre Østfold må brukes og tas vare på i tråd med målene over. Når det gjelder framtidig forvaltning av Monaryggen viser vi til tidligere uttalelser.

Naturvernforbundet i Indre Østfold den 29. april 2021

Cand. scient. Halvor Hartvig, naturgeograf
leder i Naturvernforbundet i Indre Østfold